

Verslag Themadag 10 mei 2012

De Themadag van Papiergeschiedenis Nederland werd gehouden op 10 mei 2012 bij Papierfabriek Schut te Heelsum.

Aanwezig:

Bram Bouwens, Margot Jongedijk, Martin Cuppen, Leo Hoegen, Arie Butterman, Marinus Zegers, Willie Bosch, Henk Porck, Henk Hartemink, Henk van Amerongen, Gert van den Born, Krystyna Frencken, Jan Wessels, Albert van Megen, Daan Schijffelen, Maaïke Schijffelen, Joop Klein, Theo Laurentius, Frans Laurentius, Henriette Verdonk, Paul Grobber, Frits Meijboom, Kees Boon, Henk Beekhuizen, Jan Hein Banner.

Welkom

De voorzitter van Papiergeschiedenis Nederland, Bram Bouwens, opent de dag en spreekt een woord van dank voor de gastheren van Schut.

Hij deelt mee dat de statuten van de stichting binnenkort een wijziging zullen ondergaan. Onderdeel hiervan is in instellen van een financiële controle commissie. Hij vraagt de aanwezigen wie in deze commissie plaats wil nemen. Indien er niet voldoende vrijwilligers zijn zal het bestuur mensen benaderen.

De lunch wordt aangeboden door Reparco en de voorzitter dankt Henk Beekhuizen hiervoor.

Bram Bouwens feliciteert Arie Butterman. Hij heeft zijn 40 jarig jubileum als molenaar van de Schoolmeester gevierd en heeft in verband hiermee een koninklijke onderscheiding gekregen.

Kennismaking

Alle deelnemers geven kort aan wat hun bemoeienis met de papierhistorie is.

Inleidingen

Watermerk als Kwaliteitskenmerk.

Theo Laurentius vertelt hoe hij ertoe is gekomen om zich te gaan verdiepen in watermerken. Als kunsthedelaar heeft hij zich gespecialiseerd in etsen van Rembrandt. Om de authenticiteit hiervan vast te stellen heeft hij gezocht naar een methode waarmee de afdrucken te dateren zijn.

Watermerken bleken hiervoor het meest geschikt. Om deze zichtbaar te maken is een Röntgen-techniek ontwikkeld, waarbij de totale afdruk van de zeef te zien is.

Omdat watermerken vaak te dateren zijn en omdat Rembrandt kleine voorraden papier aanhield is het goed mogelijk vast te stellen wanneer de afdruk gemaakt is.

Als kwaliteitskenmerk is het watermerk niet te gebruiken, maar wel als dateringssysteem.

Demonstratie papierscheppen met een watermerk

Martin Cuppen heeft een scheppraam gemaakt met als watermerk een papierschepper. Daarbij heeft hij de tekst aangebracht: KWALITEITSKENMERK VAN PAPIER HEELSUM 10 MEI 2012.

Alle deelnemers ontvangen een geschept vel waarvoor hij ongereinigd oud papier gebruikt heeft.

Daarnaast demonstreert Cuppen hoe een mooi vel geschept wordt.

Verschillende aanwezigen proberen ook een vel te scheppen. Hierbij blijkt dat het maken van een vel van hoge kwaliteit niet makkelijk is.

De duurzame kwaliteit van papier: wat zeggen keurmerken?

Kees Boon van de Algemene Vereniging van Inlands Hout houdt een inleiding over genoemd onderwerp.

Hij geeft inzicht in de vele keurmerken die er zijn ontwikkeld. Voor hout, en als afgeleide hiervan voor papier zijn FSC en PEFC de belangrijkste. De laatste is bedoeld als HET Europese systeem voor verantwoorde bosbouw. Dit wordt inmiddels gebruikt voor 10% van de bosbouw en voor 25% van het houtverbruik.

Helaas slaat een keurmerk slechts op een deel van het gehele productieproces. Ook andere delen van de productieketen moeten apart worden beoordeeld.

De presentatie van Kees Boon is te vinden op de site: www.Papiergeschiedenis.net.

Rondleiding

Na de lunch worden de deelnemers rondgeleid door fabriek van Schut. Deze fabriek is een van de weinige ter wereld waar het proces goed zichtbaar is.

Dat het bijzonder bedrijf is waar bijzondere producten gemaakt worden bleek duidelijk door het product dat die dag gemaakt werd. Dit was namelijk zwart papier.

Afsluiting

De dag werd afgesloten met een drankje.

Uit de geanimeerde discussies gedurende de gehele dag menen wij te mogen opmaken dat de Themadagen van Papiergeschiedenis Nederland in een duidelijke behoefte voorzien.